

Waltz

Všechny tance mezinárodního soutěžního programu jsou rozděleny do dvou disciplín – standardní a latinskoamerické tance. Toto rozdělení vychází z původu a charakteru tanců.

Standardní tance – jsou charakterizovány především uzavřeným párovým držením, převážně švihovým pohybem po celém parketu a specifickým oblečením partnerek a partnerů (dlouhé šaty s bohatší sukní u dívek, frak u mužů). Šaty mají dokreslovat efekt plujícího pohybu a frak má odkazovat na původní anglický styl, který se vyznačoval především elegancí. Mezi jednotlivé standardní tance patří **waltz, tango, valčík, slowfox, quickstep.**

Waltz je tanec v tříčtvrtovém taktu, jeho současná verze vznikla na počátku 20. století v Anglii z amerického tance boston a evropského ländleru (předchůdce valčíku). Waltz - charakterizuje ho hudební doprovod ve $\frac{3}{4}$ taktu, soutěžní rychlost waltzu se pohybuje v rozpětí 28 – 30 taktů/min (pro srovnání tempo valčíku je zhruba dvojnásobné, 60 taktů za minutu), hlavní důraz je kladen na první dobu. Většina krokových variací je tedy počítána třemi dobami 1 – 2 – 3 (RÁZ – DVA – TŘI) s důrazem na první dobu.

Používané zkratky

Pokud není uvedeno jinak, popisky týkající se směřování páru líčí postavení partnera. K písemnému zápisu tance se používají některé zažité značky sloužící ke zjednodušení textu. Zde se setkáme s těmito:

M - muž, pán, tanečník

D - dáma

L - levý, vlevo

P - vpravo

Pn - pravá noha

Ln - levá noha

Pr - pravá ruka

Lr - levá ruka

SMT - směr tance

šzk - šikmo ke stěně (zdi), tzn. od SMT o $\frac{1}{8}$ vpravo

šds - šikmo do středu, tzn. od SMT o $\frac{1}{8}$ vlevo

dos - do středu

kez - ke zdi (stěně)

PP - proménádní postavení

PRBP - protipohybové postavení

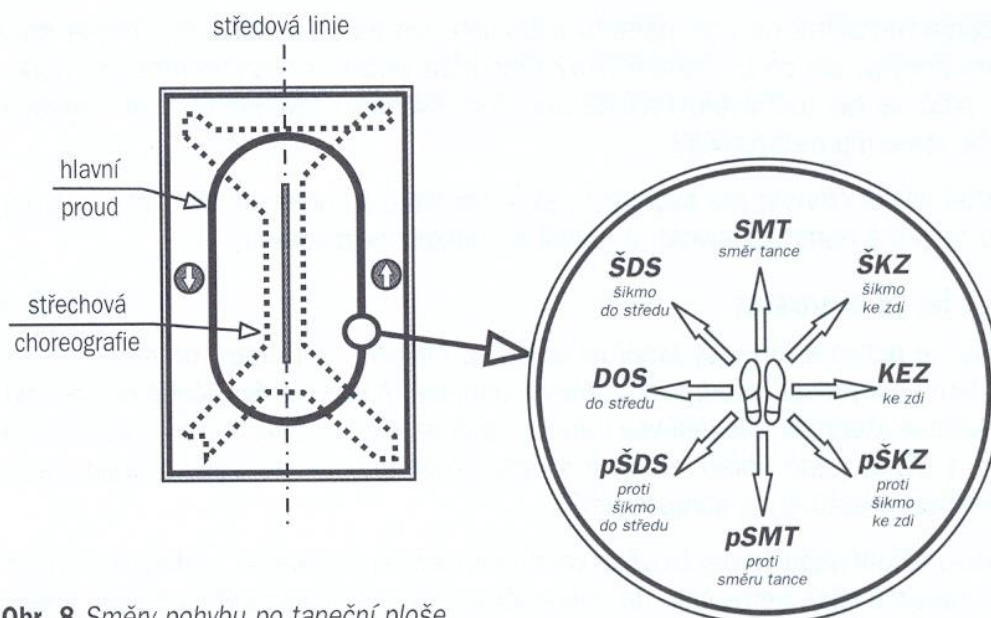
špi - špička

„a“ - polovina rychlé doby (1/8 ve 4/4 taktu)

Základní principy:

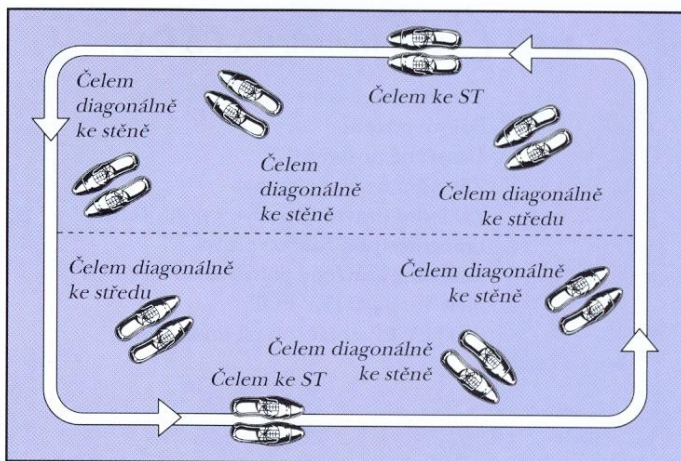
- Od valčíku se liší především svým pomalejším tempem a houpavým charakterem pohybu.
- Na konci třetí doby jde tanečník do snížení, z kterého vychází vpřed (dáma vzad) a provádí zdvih, který vrcholí v druhé době.
- Tančí se po obvodu sálu. Taneční pár se pohybuje po parketu po tzv. tanečním směru – tedy proti směru pohybu hodinových ručiček.
- Partner a partnerka tančí v tzv. standardním držení.

Jak vypadá "taneční směr" a "standardní taneční držení" uvidíte na následujících obrázcích:

Obr. 8 Směry pohybu po taneční ploše

Obrázek 1. Základní směry pohybu a postavení. SMT – směr tance (čelem po SMT), ŠKZ – šikmo ke zdi, KEZ – ke zdi, pŠKZ – proti šikmo ke zdi, pSMT – proti směru tance, pŠDS – proti šikmo do středu, DOS – do středu, ŠDS šikmo do středu.

Obrázek 2. Základní směry pohybu po tanečním parketě vyjádřené pozicí chodidel.

Obrázek 3. Držení a postavení tanečního páru ve standardních tancích.

Základní krok: Uzavřené změny vpřed (trojkroky)

PÁN

- Pn   krok vpřed přes patu (do kroku dívky) se snížením čelem po SMT   raz
Ln   krok stranou se zdvihem (který začíná již na konci 1. doby)   dva
Pn   přísun k Ln do vysokého zdvihu (na konci této doby začíná snížení)   tři
Druhý takt je totéž na druhou stranu (pán vychází Ln vpřed)

DÁMA

Totéž, ale opačně a vzad (vychází Ln vzad zády po SMT)

Obrázek 4. Waltz - základní krok – MUŽ – doby 1-2-3

Obrázek 5. Waltz - základní krok – ŽENA – doby 1-2-3

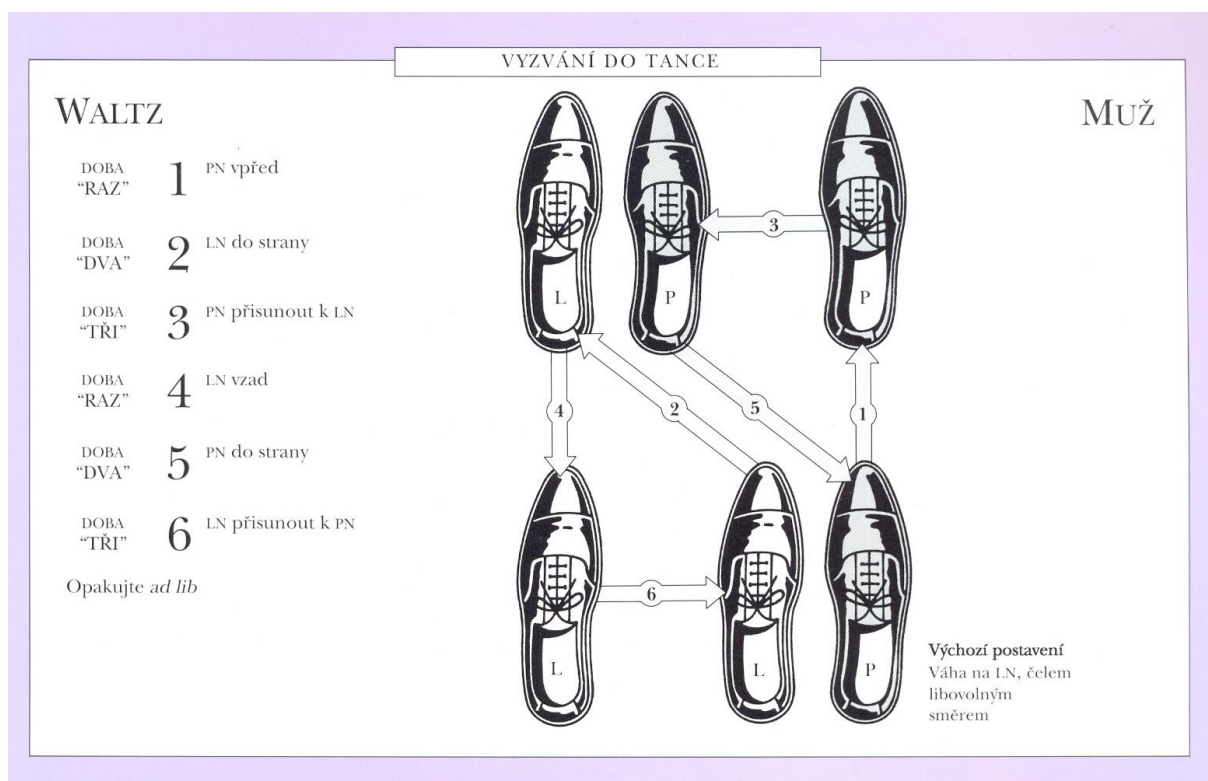

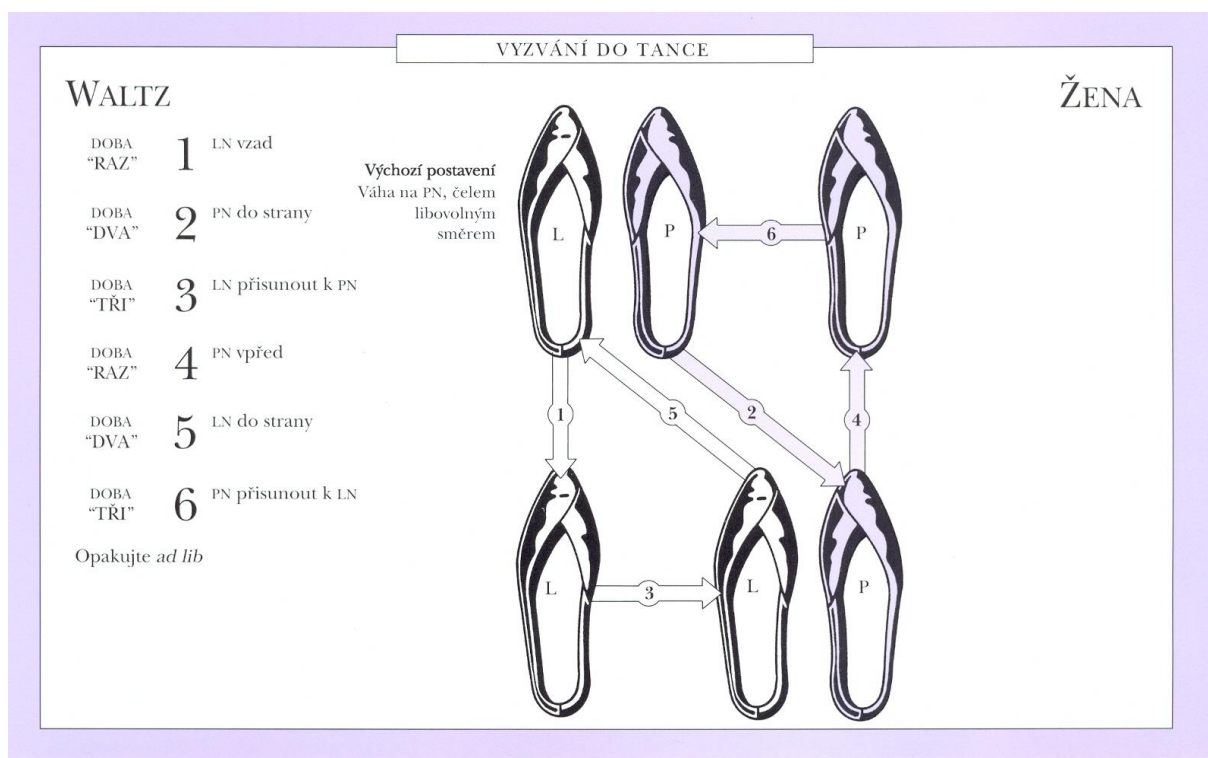
Obrázek 6. Waltz - základní krok – MUŽ – doby 4-5-6

Obrázek 7. Waltz - základní krok – ŽENA – doby 4-5-6

Obrázek 8. Waltz - základní krok – MUŽ – pozice chodidel - doby 1-2-3, 4-5-6

Obrázek 9. Waltz - základní krok – ŽENA – pozice chodidel - doby 1-2-3, 4-5-6

Otáčka vpravo

PÁN

Pn	krok vpřed přes patu (do kroku dívky) se snížením čelem škz, začít točit do P	raz
Ln	krok stranou se zdvihem zády šds, mezi 1-2 dobou točit o $\frac{1}{4}$	dva
Pn	přísun k Ln ve vysokém zdvihu zády do SMT, mezi 2-3 dobou točit o $\frac{1}{8}$	tři
Ln	krok vzad se snížením zády do SMT, začít točit do P	raz
Pn	krok stranou se zdvihem čelem šds, mezi 1-2 dobou točit o $\frac{3}{8}$	dva
Ln	přísun k Pn ve vysokém zdvihu čelem šds, tělo dokončí obrat	tři

DÁMA

Ln	krok vzad se snížením zády škz, začít točit do P	raz
Pn	krok stranou se zdvihem, směřuje do SMT mezi 1-2 dobou točit o $\frac{3}{8}$	dva
Ln	přísun k Pn ve vysokém zdvihu, čelem do SMT, tělo dokončí obrat	tři
Pn	krok vpřed přes patu (do kroku pána) se snížením, čelem do SMT	raz
Ln	krok stranou se zdvihem zády dos, mezi 1-2 dobou točit o $\frac{1}{4}$	dva
Pn	přísun k Ln ve vysokém zdvihu, zády šds mezi 2-3 dobou točit o $\frac{1}{8}$	tři

Otáčka vlevo

PÁN

Ln	krok vpřed se snížením čelem škz, začít točit do L	raz
Pn	krok stranou se zdvihem, zády škz, mezi 1-2 dobou točit o $\frac{1}{4}$	dva
Ln	přísun k Pn ve vysokém zdvihu, zády do SMT, mezi 2-3 dobou točit o $\frac{1}{8}$	tři
Pn	krok vzad se snížením, zády do SMT začít točit do L	raz
Ln	krok stranou se zdvihem směřuje škz, mezi 1-2 dobou točit o $\frac{3}{8}$	dva
Pn	přísun k Ln ve vysokém zdvihu, čelem škz, tělo dokončí obrat	tři

DÁMA

Pn	krok vzad se snížením zády šks, začít točit do L	raz
Ln	krok stranou se zdvihem směřuje SMT, mezi 1-2 dobou točit o $\frac{3}{8}$	dva
Pn	Přísun k Ln ve vysokém zdvihu, čelem ve SMT, tělo dokončí obrat	tři
Ln	krok vpřed se snížením čelem ve SMT začít točit do L	raz
Pn	krok stranou se zdvihem, zády kez, mezi 1-2 dobou točit o $\frac{1}{4}$	dva
Ln	přísun k Pn ve vysokém zdvihu, zády škz mezi 2-3 dobou točit o $\frac{1}{8}$	tři

Obrázek 10. Waltz – otáčka vpravo

ZMĚNA VPŘED (PLP)

Začnete v TĚSNÉM DRŽENÍ, váha je na LN (žena na PN), čelem diagonálně ke stěně.

Obrázek 11. Waltz – změna zprava doleva. Následuje po otáčce vpravo a předchází otáčce vlevo.

ZMĚNA VPŘED (LPL)

DOBA "RAZ"

1 M ~ LN vpřed
Ž ~ PN vzad

DOBA "DVA"

2 M ~ PN do strany
Ž ~ LN do strany

DOBA "TŘI"

3 M ~ LN přisunout k PN
Ž ~ PN přisunout k LN

Pokračujte:

- 1) OTÁČKOU
VPRAVO
- 2) ČTVRT
OTÁČKOU

Začněte v TĚSNÉM DRŽENÍ, váha je na PN (žena na LN), čelem diagonálně ke stěně.

Obrázek 12. Obrázek 13. Waltz – změna zleva doprava. Následuje po otáčce vlevo a předchází otáčce vpravo.

Poznámka: Waltz je tanec lyrický, v kterém jednotlivé figury na sebe souvisle navazují. Účelem je tedy vytvořit ladný plynulý pohyb, v kterém pomocí zdvihů, snížení a přenášení váhy těla dochází k pocitu „plutí“ po parketu. Při výuce základního kroku, tedy uzavřených změnách, pár tančí po SMT. V soutěžním tanci se tohoto kroku ale příliš nevyužívá, vychází se spíše s otáčky vpravo nebo vlevo, které mají směřování čelem šzk a čelem šks. Proto je třeba při výuce otáček dohlížet na správné směřování tanečníků. Doporučujeme využívat otáček v rozích sálu.

Zdroje:

Balaš, R. (2005). Malé taneční moudrosti. Brno.

Balaš, R. (2002). Tance 20. století. Brno.

Balaš, R. (2003). Tance 20. století. Olomouc: Hanex.

Martin, I. (1991). Do společnosti a na taneční parket. Praha: ÚKDŽ.

Odstrčil, P. (2004). Sportovní tanec. Praha: Grada.